

Verzorging van een open wond

Informatie en leefregels.

U krijgt deze folder omdat u een wond heeft. In deze patiënteninformatie leest u algemene richtlijnen over het verzorgen van een open wond. Het kan zijn dat voor uw wond aparte aanbevelingen gelden. Dan krijgt u hierover mondeling uitleg en toelichting van de behandelend arts, verpleegkundig specialist of (wond) verpleegkundige.

Wat is een open wond?

Een open wond is een wond waarvan de wondranden niet tegen elkaar aan liggen. Een open wond kan bijvoorbeeld ontstaan na een ongeval of bij het stoten van kwetsbare huid. Ook bij een chirurgische behandeling kan een open wond zijn gemaakt. De chirurg kan de wond open laten of sluiten met hechtingen, maar het kan ook gebeuren dat een gesloten wond weer open is gegaan.

Wat is belangrijk voor goede genezing van een wond?

- Voor goede wondgenezing is het evenwicht tussen een natte en droge wondomgeving erg belangrijk. Te veel vocht in de wond vertraagt de genezing omdat bacteriën graag groeien in een natte wond. Een te droge wond zorgt voor korsten die de wondgenezing vertragen en meer pijn geven. Om die redenen gebruiken we een verband dat voorkomt dat de wond te nat wordt, maar ook voorkomt dat de wond uitdroogt.
- Tijdens het verschonen van het verband is het belangrijk de wond niet te lang onafgedekt te laten. Bij een onafgedekte wond is er meer kans op infectie. Ook koelt de wond dan af.
- Soms is een wond groter dan wat u ziet. Er is dan een holte onder de huid aanwezig. Het is erg belangrijk deze holte goed op te vullen met verbandmateriaal. Dit voorkomt dat vocht met bacteriën in de wond blijft staan.
- Het beste verbandmateriaal om uw wond te verbinden is afhankelijk van de wond. Er bestaan verschillende soorten verbandmateriaal. Uw behandelaar of de (wond) verpleegkundige geeft u informatie over het materiaal dat voor uw wond het meest geschikt is.

- Verbinden van een wond hoeft niet steriel te gebeuren, maar wel zo schoon mogelijk. Dus was vóór en na elke wondverzorging uw handen, rol uw mouwen op, doe sieraden af en maak (lange) haren vast.
- Als u thuiszorg ontvangt, krijgt u vanuit het ziekenhuis een overdrachtsformulier mee. De thuiszorg kan dit formulier ook digitaal ontvangen. In het overdrachtsformulier staat hoe de thuiszorg de wond moet verzorgen.

Belangrijke leefregels

Om zo goed mogelijk te kunnen herstellen, adviseren wij u de volgende leefregels te hanteren. Het is belangrijk dat u zich hieraan houdt, behalve als uw behandelend arts u anders adviseert.

Baden en douchen

Met een open wond kunt u gewoon douchen. Baden of zwemmen mag pas als de wond volledig is genezen. Neem bij het douchen de volgende leefregels in acht:

- Wees voorzichtig met zeepresten. Spoel de wond altijd goed uit om zeepresten te verwijderen.

- Sommige verbandmaterialen zijn waterbestendig en kunnen dus onder de douche op uw wond blijven. De (wond) verpleegkundige vertelt u hier meer over.
- Deodorant, zeep, parfum, en andere bijtende stoffen zijn schadelijk voor de wond. Maak dus geen gebruik van soda-, biotex- of zeewaterbadjes. Dit soort badjes reinigen de wond niet. Ook loopt u kans het natuurlijke milieu in de wond te verstoren, waardoor de genezing aanzienlijk trager kan verlopen. Bovendien drogen de wond en de omgeving ervan uit.

Roken

Bij rokers genezen wonden moeizamer. Hiervoor zijn verschillende oorzaken:

- Door roken krijgen allerlei weefsels, waaronder de huid, minder zuurstof.
- De koolmonoxide uit rook belemmert zuurstoftransport door het bloed.
- Door nicotine vernauwen de bloedvaten.

Activiteiten

Luister altijd goed naar uw lichaam. Onderneem bepaalde activiteiten pas als u zelf aanvoelt dat het kan. Neem rust als uw lichaam daarom vraagt en onderneem niet teveel activiteiten voordat de wond helemaal dicht is. Een teken van teveel activiteit kan zijn:

- vochtophoping rond de wond;
- meer pijn;
- roodheid rond de wond.

Deze verschijnselen verdwijnen zodra u rust neemt. Wanneer de klachten niet verdwijnen, dient u contact met ons op te nemen.

Zorg voor goede voeding

Eet voldoende en gevarieerd. Hierdoor krijgt uw lichaam alle energie en voedingsstoffen die het nodig heeft. Dit helpt de huid in conditie te houden. Let hierbij op het volgende:

- Eet naast ontbijt, lunch en avondeten minimaal 3 keer per dag iets tussendoor. Neem dubbel hartig beleg op uw boterham, zoals: kaas, vis, vleeswaren, ei, pindakaas of salade, bijvoorbeeld eier- of tonijnsalade.
- Neem hartige tussendoortjes.
- Drink of eet regelmatig zuivelproducten (kies voor volle zuivelproducten, zoals volle melk, volle kwark en volle yoghurt).
- Als de warme maaltijd u tegenstaat, kies dan voor een broodmaaltijd.

Bij wonden is voeding een speciaal aandachtspunt om het herstel te bevorderen en de wonden te genezen. Wanneer u zelf niet in staat bent de adviezen uit te voeren, kan de zorgverlening u hierbij helpen.

Houd verder rekening met uw eigen dieetvoorschriften.

Wat zijn de risico's bij een open wond?

De belangrijkste risico's bij een open wond zijn wondinfectie of bloeding. Hieronder staat een aantal symptomen die kunnen wijzen op een wondinfectie:

- koorts;
- nieuwe of verergerde pijn;
- vertraagde wondgenezing;
- toename gele/ zwarte kleur;
- roodheid rondom de wond;
- warmte rondom de wond;
- zwelling rondom de wond;
- functieverlies;
- een sterk geurende wond;
- uitvloed van pus.

Hebt u last van één of meer van deze symptomen, neem dan contact met ons op. Aan het eind van deze folder staan de contactmogelijkheden.

Vergoeding van verbandhulpmiddelen

Uw zorgverlener of zorgverzekeraar kan u informeren over mogelijke vergoedingen van verbandhulpmiddelen.

Controle van uw wond

De controle van uw wond(en) gebeurt op de polikliniek of bij uw huisarts. De polikliniek Heelkunde heeft twee gespecialiseerde wondpoliklinieken; de diabetische voetenpolikliniek en de wond expertise polikliniek. Bij de afdeling Dermatologie is een gespecialiseerde polikliniek open benen (ulcus cruris).

De wond expertise polikliniek is een gespecialiseerde polikliniek voor patiënten met acute en complexe wondproblematiek. Het is onderdeel van het Wondexpertisecentrum van het Hagaziekenhuis.

Een verwijzing naar deze polikliniek gebeurt door een medisch specialist of huisarts.

De medewerkers werken in en buiten het ziekenhuis samen met enkele partners, zodat u zo snel mogelijk de juiste zorg krijgt. Samenwerkingspartners zijn bijvoorbeeld een orthopedisch schoenmaker, het Hyperbaar geneeskundig centrum en de afdelingen Plastische chirurgie, Dermatologie, Revalidatiegeneeskunde en het Vaatexpertise centrum van het HagaZiekenhuis.

Heeft u vragen?

Voor vragen over of problemen met de wondverzorging, kunt u 24 uur per dag bellen met de thuiszorg. Als u geen thuiszorg ontvangt, kunt u mailen naar wondzorg@hagaziekenhuis.nl of bellen met (070) 210 2735. Gebruik dit nummer ook voor het

maken van een afspraak met het afsprakenbureau van de polikliniek Heelkunde.

Wat vindt u van deze patiënteninformatie?

Wij horen graag uw mening over deze folder. Wilt u na het lezen enkele vragen beantwoorden? U vindt de vragen via deze link: <https://folders.hagaziekenhuis.nl/2228>. Dank u wel.

Spreekt u geen of slecht Nederlands?

De informatie in deze folder is belangrijk voor u. Als u moeite heeft met de Nederlandse taal, zorg dan dat u deze folder samen met iemand leest die de informatie voor u vertaalt of uitlegt.

Do you speak Dutch poorly or not at all?

This brochure contains information that is important for you. If you have difficulty understanding Dutch, please read this brochure with someone who can translate or explain the information to you.

Czy Państwa znajomość języka niderlandzkiego jest żadna lub słaba?

Informacje zawarte w tym folderze są ważne dla Państwa. Jeśli język niderlandzki sprawia Państwu trudność,

postarajcie się przeczytać informacje zawarte w tym folderze z kimś, kto może Państwu je przetłumaczyć lub objaśnić.

Hollandaca dilini hiç konuşamıyor musunuz veya kötü mü konuşuyorsunuz?

Bu broşürdeki bilgi sizin için önemlidir. Hollandaca dilinde zorlanıyorsanız, bu broşürü, size tercüme edecek ya da açıklayacak biriyle birlikte okuyun.

إذا كنتم لا تتحدثون اللغة الهولندية أو تتحدثونها بشكل سيء إن المعلومات الموجودة في هذا المنشور مهمة بالنسبة لكم. إذا كانت لديكم صعوبة في اللغة الهولندية، فاحرصوا عندئذ على قراءة هذا المنشور مع شخص يترجم المعلومات أو يشرحها لكم.

112701082023